

จดหมายเปิดผนึก

เรื่อง การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน เรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.)

ตามที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) โดยคณะกรรมการธิการขับเคลื่อนประเทศด้านการสื่อสารมวลชน ได้ดำเนินการยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน พ.ศ. เพื่อดำเนินการส่งให้คณะรัฐมนตรีและสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไปตามความทราบแล้วนั้น

องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ๖ องค์กร ประกอบด้วย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์ และสมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย ได้ติดตามและได้รับเชิญไปแสดงความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายดังกล่าวหลายครั้ง เพื่อให้การยกร่างกฎหมายเป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ผ่านการลงประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งยังคงหลักการสำคัญในการรับรองสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระและปราศจากการแทรกแซงใดๆ จากการเมืองอันจะทำให้สิทธิการรับรู้ข่าวสารอย่างรอบด้านของประชาชนสูญเสียไป

อย่างไรก็ตาม จากร่างกฎหมายดังกล่าวล่าสุดที่คณะกรรมการดังกล่าว ได้นำมารับฟังความคิดเห็นเมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙ พบว่ามีเนื้อหาบางประการที่สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกันเองด้านจริยธรรมที่องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนดำเนินการอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ขณะเดียวกันก็มีเนื้อหาอีกบางส่วนที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญข้างต้น องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนทั้ง ๖ องค์กร จึงขอเสนอความเห็นมายังคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการสื่อสารมวลชน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศดังต่อไปนี้

- ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน

พ.ศ. เป็นร่างพระราชบัญญัติที่ขัดต่อเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่ผ่านการลงประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ ซึ่งมีหลักการสำคัญในการรับรองสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชนให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยอิสระและปราศจากการแทรกแซงใดๆ จากการเมือง ดังนี้

๑) การกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติให้เป็นองค์กรตามกฎหมายที่มีอำนาจในการลงโทษตามกฎหมายแก่ผู้ประกอบการวิชาชีพและองค์กรสื่อมวลชน ย่อมเป็นการเปิดช่องให้มีการแทรกแซงการทำหน้าที่อย่างเป็นอิสระของสื่อมวลชนของฝ่ายการเมืองโดยผ่านสภาวิชาชีพดังกล่าว เช่น การแทรกแซงกระบวนการสรรหา โดยการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนที่ไม่ได้เป็นตัวแทนของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชนอย่างแท้จริง เข้ามาเป็นสมาชิกของสภาวิชาชีพสื่อมวลชนแห่งชาติ

๒) การร่างกฎหมายดังกล่าว ควรยึดโยงกับร่างรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการมุ่งเน้นการคุ้มครองเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประกอบการวิชาชีพสื่อมวลชน ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ขณะที่การส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน เป็นหน้าที่ขององค์กรวิชาชีพสื่อมวลชน ในการกำกับดูแลกันเองในสื่อหนังสือพิมพ์ หรือการกำกับดูแลร่วมกับองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระในกรณีของสื่อวิทยุและโทรทัศน์ ไม่ใช่การร่างกฎหมายให้มีองค์กรตามกฎหมายที่มีความเสี่ยงต่อการถูกแทรกแซงมาควบคุมองค์กรวิชาชีพอีกชั้นหนึ่ง ขณะเดียวกัน ควรมีการเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการกำกับดูแลกันเองของสื่อมวลชนให้มากขึ้น

จากเหตุผลและข้อมูลข้างต้น องค์กรวิชาชีพสื่อมวลชนทั้ง ๖ องค์กร ขอเสนอข้อคิดเห็นดังกล่าว มายังคณะกรรมการขับเคลื่อนประเทศด้านการสื่อสารมวลชน สภาการขับเคลื่อนประเทศ ให้พิจารณาทบทวนการเสนอกฎหมายที่มีเนื้อหาขัดกับเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญ และการอ้างไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนและสื่อมวลชน ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสืบไป

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

สภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย

สมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์

สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย